

Arrest

nr. 283 431 van 18 januari 2023
in de zaak RvV X / II

In zake: X

**Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat B. LOOS
Rotterdamstraat 53
2060 ANTWERPEN**

tegen:

**de Belgische staat, vertegenwoordigd door de Staatssecretaris voor Asiel en
Migratie.**

DE WND. VOORZITTER VAN DE IIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Iraakse nationaliteit te zijn, op 28 juli 2022 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van het bevel om het grondgebied te verlaten van 29 juni 2022.

Gezien titel I *bis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 27 oktober 2022, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 23 november 2022.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken C. VERHAERT.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat D. WALPOT *loco* advocaat B. LOOS en van advocaat M. DUBOIS, die *loco* advocaten C. DECORDIER en T. BRICOUT verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

1.1. Verzoeker diende een verzoek om internationale bescherming op 23 december 2010.

1.2. Op 20 juli 2011 nam de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en staatlozen een beslissing tot toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus.

1.3. Op 7 december 2018 werd verzoeker door de correctionele rechtbank te Antwerpen veroordeeld tot een gevangenisstraf van vijf jaar wegens deelname aan enige activiteit van een terroristische groep waarbij hij voor de periode van 1 juli 2014 tot en met 31 december 2016 wist dat zijn deelname bijdroeg aan het plegen van een misdaad of wanbedrijf voor een terroristische groep en voor de periode van 1

januari 2017 tot en met 6 juli 2017 wist of diende te weten dat zijn deelname bijdroeg aan het plegen van misdaden en misdrijven door een terroristische groep.

1.4. Op 6 november 2019 nam de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen een beslissing tot intrekking van de subsidiaire beschermingsstatus. Verzoeker diende een beroep in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen tegen deze beslissing. Bij arrest nummer 239.570 van 11 augustus 2020 bevestigde de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de beslissing tot intrekking van de subsidiaire beschermingsstatus.

1.5. Op 20 november 2020 nam de gemachtigde van de staatssecretaris voor asiel en migratie een beslissing tot beëindiging van het verblijf. Tegen deze beslissing diende verzoeker een beroep tot nietigverklaring in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Bij arrest nummer 256.695 van 17 juni 2021 heeft de Raad het beroep tegen deze beslissing verworpen.

1.6. Op 29 juni 2022 besliste de verwerende partij tot de afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 13). Dit is de bestreden beslissing, die als volgt gemotiveerd is:

“Aan de Heer, die verklaart te heten:

[...]

Alias: [...]

wordt het bevel gegeven het grondgebied van België onmiddellijk te verlaten.

REDEN VAN DE BESLISSING:

Krachtens artikel 7, alinea 1, 3° en 13° van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt u bevolen het grondgebied van België te verlaten, alsook het grondgebied van de Staten die het Schengenacquis volledig toepassen, tenzij u beschikt over de documenten die zijn vereist om die Staten binnen te komen, krachtens artikel 74/14 §3, 3° wordt u geen termijn voor vrijwillig vertrek toegestaan om volgende redenen:

Op 23.12.2010 diende u onder de naam L. F. M. (geboren te Bagdad op 14.11.1986) een asielaanvraag in. U verklaarde daarbij op 22.12.2010 in België aangekomen te zijn.

Op 22.06.2011 stelde het Commissariaat Generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen (hierna: CGVS) vast dat u op basis van de elementen uit uw dossier niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kon worden erkend maar dat u wel in aanmerking kwam voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.

Op 17.12.2018 werd u door de Correctionele Rechtbank te Antwerpen veroordeeld tot een definitief geworden gevangenisstraf van 5 jaar daar u zich schuldig had gemaakt aan deel te hebben genomen aan enige activiteit van een terroristische groep, zijnde een gestructureerde vereniging van meer dan twee personen die sinds enige tijd bestaat en die in onderling overleg optreedt om terroristische misdrijven te plegen, zij het ook door het verstrekken van gegevens of materiële middelen aan een terroristische groep of door het in enigerlei vorm financieren van enige activiteit van een terroristische groep, terwijl u wist dat uw deelname bijdraagt tot het plegen van een misdaad of wanbedrijf door de terroristische groep (voor de periode van 01.06.2014 tot en met 31.12.2016) en terwijl u wist of moest weten dat uw deelname zou kunnen bijdragen tot het plegen van een misdaad of wanbedrijf door de terroristische groep (voor de periode van 01.01.2017 tot en met 06.07.2017).

Op 06.11.2019 nam het CGVS een beslissing tot intrekking van de subsidiaire beschermingsstatus op basis van artikel 55/5/1 §2, 1°. Het CGVS was van oordeel dat u noch direct of indirect mocht worden teruggeleid naar Irak en dat een verwijderingsmaatregel niet verenigbaar was met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

Op 19.11.2019 diende u een verzoekschrift in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: RW) tegen de beslissing van het CGVS d.d. 06.11.2019.

Op 11.08.2020 bevestigde de RW de intrekking van uw subsidiaire beschermingsstatus door het CGVS.

+++

U was actief lid van een terroristische groepering, meer bepaald Islamitische Staat (hierna: IS) en was betrokken bij de financiering van terrorisme via het ondergronds Hawala banksysteem. Terroristische handelingen vormen één van de meest ernstige schendingen van de universele waarden van menselijke waardigheid, vrijheid, gelijkheid en solidariteit en de genieting van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, alsmede een van de meest ernstige aanvallen op de beginselen van democratie en de rechtsstaat waarop de Europese Unie is gebaseerd.

Uit het vonnis d.d. 17.12.2018 blijkt dat u een actief lid was van de terroristische groepering IS waarbij u voor wat betreft de periode van 01.06.2014 tot en met 31.12.2016 wist dat uw deelname bijdroeg tot het plegen van een misdaad of wanbedrijf door de terroristische groep en voor wat betreft de periode van 01.01.2017 tot en met 06.07.2017 wist of diende te weten dat uw deelname bijdroeg tot het plegen van een misdaad of wanbedrijf door de terroristische groep. U had veelvuldige contacten met Syriëstrijders in Syrië, u verrichtte geldverrichtingen voor en in opdracht van Syriëstrijders onder het Hawala-systeem, u overhandigde geld dat naar het Syrisch conflictgebied moest gaan aan anderen, u sprak met een medebeklaagde over de aankoop van wapens om een aanslag waarbij dodelijke slachtoffers zouden vallen te plegen op een markt, er werd een grote hoeveelheid foto's en beeldmateriaal waarin IS verheerlijkt werd, teruggevonden op verschillende van uw toestellen en u verstuurde ook linken tot verheerlijking van IS door naar derden. De rechtbank achtte deze bewezen verklaarde feiten ernstig en veroordeelde u tot een hoofdgevangenisstraf van 5 jaar. Ten tijde hier van belang was algemeen bekend dat IS een terroristische organisatie is die streeft door middel van gruwelijkheden, waaronder geweld tegen personen en goederen, naar het zaaien van angst en het ontwrichten van samenlevingen. Het kan niet anders zijn dan dat dit gegeven, zeker gelet op de grote hoeveelheid foto's en beeldmateriaal waarin IS verheerlijkt werd, teruggevonden op verschillende van uw toestellen, ook bij u bekend was. De teruggevonden foto- en videobestanden gaan over de verheerlijking van IS en over daadwerkelijke uitgevoerde executies door IS. Sommige beelden zijn uitermate gruwelijk en onmenselijk. Het is onbegrijpelijk dat u ook na de bloedige aanslagen in Europa, zoals o.a. de aanslagen te Brussel op 24 mei 2014 en 22 maart 2016 en de aanslagen te Parijs in de nacht van 13 op 14 november 2015 vanuit België, steun verleende aan IS. U diende te beseffen dat deze terroristische groepering zich voedt met deze steun, zelfs wanneer deze beperkt is tot het leveren van financiële ondersteuning. Een dergelijke houding verdient een sterke maatschappelijke afkeuring. U had in België bescherming gezocht en, in de vorm van subsidiaire bescherming, ook gekregen. Reden te meer om hier dan ook elke vorm van geweld of financiering van geweld achterwege te laten.

Het leidt geen twijfel dat u sympathie had voor een radicaal islamitisch gedachtegoed. Personen die gerekend kunnen worden tot deze radicaalislamitische stroming plaatsen zich nadrukkelijk buiten en tegenover de democratische rechtsorde. U heeft de transfer van geld naar personen waarvan u wist dat ze in Syrië streden voor IS georganiseerd, v/tende dat uw deelname bijdroeg aan het plegen van misdaden of wanbedrijven door die terroristische groep. Terroristische groeperingen zijn in grote mate afhankelijk van dit soort van initiatieven en zonder de instroom van gelden, zoals georganiseerd door u, zouden zij niet of slechts met sterk verminderde capaciteit kunnen opereren. U bent dan ook mede verantwoordelijk voor het verder bestendigen van het conflict in Syrië en Irak.

Het kan niet uitgesloten worden dat u na uw vrijstelling, wanneer u niet meer strikt opgevolgd wordt, opnieuw in contact zou komen met extremisten, dat u zich opnieuw zou laten meeslepen en beïnvloeden. Uit het strafdossier blijkt dat u in het verleden zeker een potentieel gevaar vormde en dat "de vraag gesteld kan worden hoe snel en gemakkelijk betrokkene dergelijke 'switch' kan maken". Zoals reeds aangehaald zijn terroristische groeperingen in grote mate afhankelijk van de instroom van gelden, zoals georganiseerd door u, en zouden zij niet of slechts met sterk verminderde capaciteit kunnen opereren zonder die instroom alsook zonder mensen die de organisatie verheerlijken in Europa.

Dat u zich correct gedraagt in de gevangenis -een periode waarin u onder een strenge overheidscontrole staat en de vrijheid om uw eigen gedrag te bepalen aan ernstige beperkingen is onderworpen- houdt niet noodzakelijk in dat het gevaar dat van u uitgaat zodra u in volledige vrijheid zou zijn, geweken is.

Ook het gegeven dat u reeds uitgaansvergunningen verkregen heeft die zonder problemen verlopen zijn, wil geenszins zeggen dat u geen gevaar meer zou vormen voor de openbare orde. Het was immers in uw eigen belang dat u zich gedroeg tijdens uw uitgaansvergunningen daar enige misstap aanleiding zou gegeven hebben aan het niet meer verlenen van uitgaansvergunningen.

Uitgaansvergunningen zijn ook aan strikte voorwaarden onderworpen waardoor het moeilijk is om tijdens dergelijke uitgaansvergunningen te recidiveren. Ook de beperkte detentie die u tijdelijk toegekend werd, v/as gebonden aan een aantal geïndividualiseerde voorwaarden.

Dat u in de gevangenis opleidingen volgde en werkwilbig bent, wijst er nog niet noodzakelijk op dat u tot inkeer gekomen bent of dat er duidelijk sprake is van een gedragswijziging die afbreuk vermag te doen aan het ernstig, reëel en actueel gevaar dat u vormt voor de openbare orde. U heeft in het verleden ook periodiek gewerkt in België, maar dat weerhield u er niet van IS actief te steunen, veelvuldig contact te onderhouden met Syriëstrijders, geldverrichtingen te doen voor en in opdracht van Syriëstrijders, compromitterende foto- en videobeelden in bezit te hebben en door te geven en plannen te maken om een aanslag te plegen, et cetera. Tevens wordt opgemerkt dat uit de beslissing van het CGVS d.d. 06.11.2019 blijkt: "Gezien u opmerkt onschuldig te zijn en onterecht te zijn veroordeeld, moet worden vastgesteld dat u, ondanks de vaststellingen van de rechtbank, uw aandeel bij de gepleegde feiten blijft ontkennen en geenszins heeft aangetoond tot inzicht te zijn gekomen en spijt te hebben van de gepleegde feiten." Ook uit de adviezen van de gevangenisdirectie blijkt: "De ten laste gelegde feiten worden niet ontkend, doch genuanceerd waardoor de sympathie voor een extremistisch gedachtengoed ontkend wordt." Uit het "Advies van de directeur betreffende periodieke uitgaansvergunning" d.d. 09.05.2020 blijkt: "Verder gezien zijn persoonlijkheid met afhankelijke kenmerken, zijn gevoeligheid voor groepsdruk en afwezigheid van een pro sociaal netwerk, ontkennen van elke vorm van radicalisering in het verleden en minimalisering van de feiten maakt dat het risico op nieuwe ernstige feiten ingeschat kan worden als aanwezig." Het gegeven dat u de feiten minimaliseert maakt ook dat het risico op het plegen nieuwe ernstige feiten niet genegeerd kan worden.

Uit het misdrijf dat u gepleegd heeft, blijkt dat u de kernwaarden en vrijheden waarop de Belgische rechtsstaat is gebaseerd niet respecteert. U deelt de fundamentele waarden van de Belgische samenleving duidelijk niet, uw daden getuigen van een gebrek aan respect voor de waardigheid en gelijkwaardigheid van ieder individu. Terrorisme en terroristische organisaties bedreigen fundamentele universele vrijheden als het recht op leven, het recht op vrijheid van gedachten en het recht op vrijheid van geloof. Er liggen thans geen overtuigende elementen voor waaruit zou blijken dat u het radicaal islamitisch gedachtengoed vaarwel zei en de kans dat u de activiteiten waarvoor u veroordeeld werd zou verder zetten na uw vrijstelling, valt niet uit te sluiten. Het is zeer verontrustend dat u de door u gepleegde feiten bleef minimaliseren en dus niet lijkt te beseffen dat wat u deed niet door de beugel kan. Uit uw persoonlijk handelen komt een voor de maatschappij gevaarlijke ingesteldheid naar voren. Door uw daden heeft u steun verleend aan de voortzetting van een van de meest barbaarse conflicten. De oorlog die u financieel steunde, heeft vele onschuldige burgers om het leven gebracht. Uw extremistische ideologie is strijdig met alle westerse waarden.

Daar uw gedrag een werkelijke, actuele en voldoende ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de samenleving betekent, werd uw recht op verblijf op 20.11.2020 beëindigd op basis van artikel 21. Deze beslissing tot beëindiging van uw verblijf werd u in de gevangenis te Antwerpen betekend op 24.11.2020. Op 08.12.2020 diende u bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: RW) een verzoekschrift in om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring van de beslissing tot beëindiging van uw verblijf te vorderen. Het beroep tot nietigverklaring werd door de RW verworpen op 17.06.2021. U maakt bijgevolg het voorwerp uit van een beslissing die tot gevolg heeft dat een einde werd gemaakt aan uw verblijf.

U verblijft sinds 06.07.2017 in de gevangenis en zal op 04.07.2022 vrijgesteld worden daar u op die datum strafeinde bereikt. Er liggen op heden nog steeds geen stukken voor waaruit blijkt dat u niet langer een werkelijke, actuele en voldoende ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de samenleving zou zijn. U dient dan ook het grondgebied van België te verlaten.

+++

Naar aanleiding van onderhavige beslissing werd u op 08.06.2022 door een terugkeerbegeleider van de Dienst Vreemdelingenzaken gehoord in de gevangenis te Beveren. Bij onderhavige beslissing wordt rekening gehouden met alle door u aangevoerde omstandigheden.

+++

U verklaarde geen duurzame relatie, noch minderjarige kinderen te hebben in België. U was in het verleden gehuwd en uit dit huwelijk werd een zoon geboren.

Uw ex-echtgenote en zoon werden als vluchteling erkend in Hongarije. U verklaarde geen contact met hen te onderhouden en niet te weten waar zij zich momenteel bevinden. U stelde helemaal geen familie te hebben in België. Er is bijgevolg geen sprake van een familie- en/of gezinsleven in het Rijk.

+++

U verklaarde bij uw asielaanvraag op 22.12.2010 in België aangekomen te zijn. Sinds 06.07.2017 verblijft u in de gevangenis.

Dat inspanningen geleverd werden om de Nederlandse taal te leren, is niet meer dan normaal en op zich geen buitengewone omstandigheid. Alle erkende vluchtelingen of subsidiair beschermden die in een Vlaamse gemeente wonen, zijn verplicht een inburgeringstraject te volgen.

Het gegeven dat u werkwilbig bent, doet niets af aan het feit dat u een actueel en ernstig gevaar vormt voor de openbare orde. U heeft u in het verleden ook periodiek gewerkt in België, maar dat weerhield u er niet van om tegelijkertijd IS actief te steunen, veelvuldig contact te onderhouden met Syriëstrijders, geldverrichtingen te doen voor en in opdracht van Syriëstrijders, compromitterende foto- en videobeelden in bezit te hebben en door te geven en plannen te maken om een aanslag te plegen, et cetera. De vaardigheden die u tijdens uw werk in België hebt opgepikt, kunnen enkel en alleen een meerwaarde betekenen. Er liggen geen stukken voor waaruit blijkt dat u elders geen tewerkstelling zou kunnen vinden om in uw levensonderhoud te voorzien.

Op geen enkele wijze werd aangetoond dat de banden die u met België bent aangegaan de gebruikelijke banden zouden overstijgen en dat u voor het uitoefenen van uw privéleven gebonden bent aan België. Een schending van artikel 8 van het EVRM in dit verband wordt niet aannemelijk gemaakt. Het gegeven dat u een fervent aanhanger was van het jihadistisch salafistisch gedachtegoed en sympathiseerde met IS, geeft eerder blijk van de afwezigheid van de wil om werkelijk te integreren in de samenleving waarbinnen u zich ophoudt. Zoals reeds vermeld, staat niet vast dat u dit gedachtegoed niet langer aanhangt. Uit het misdrijf dat u gepleegd heeft, blijkt dat u de kernwaarden en vrijheden waarop de Belgische rechtsstaat is gebaseerd niet respecteert. U deelt de fundamentele waarden van de Belgische samenleving duidelijk niet.

Hoe dan ook is het door artikel 8 van het EVRM gewaarborgde recht op respect voor het privéleven niet absoluut. Binnen de grenzen gesteld door het voormelde lid, is de inmenging van het openbaar gezag toegestaan voor zover die bij wet is voorzien, ze geïnspireerd is door een of meerdere van de in het tweede lid van artikel 8 van het EVRM vermelde legitieme doelen en voor- zover ze noodzakelijk is in een democratische samenleving om ze te bereiken. Zoals reeds vermeld, blijkt uit niks dat de banden die u tijdens uw verblijf met België opgebouwd hebt van een dergelijk uitzonderlijke aard zouden zijn dat deze vermogen op te wegen tegen het ernstig en actueel gevaar dat u door uw persoonlijk gedrag kan worden geacht te vormen voor de openbare orde. Indien een inmenging aangetoond zou zijn, quod non, wordt deze inmenging als noodzakelijk beschouwd voor de bescherming van de orde en ter voorkoming van strafbare feiten. De bescherming van de openbare orde weegt zwaarder dan de privébelangen die u kan doen gelden.

+++

U verklaarde gezondheidsproblemen te hebben met uw maag en prostaat. U legt echter geen enkel medisch stuk voor dat deze verklaring ondersteunt.

U verklaarde niet terug te kunnen keren naar Irak omdat u er de doodstraf zou riskeren alsook ten gevolge van de algemene veiligheidssituatie aldaar. Uit de beslissing tot intrekking van uw subsidiaire beschermingsstatus genomen door het CGVS op 06.11.2019 blijkt hoe dan ook dat u noch direct of indirect mag worden teruggeleid naar Irak en dat een verwijderingsmaatregel niet verenigbaar is met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Onderhavige beslissing houdt geen verplichting in terug te keren naar Irak of een regio die u gevaarlijk acht. U dient enkel België te verlaten, uw recht op verblijf werd immers beëindigd daar uw gedrag een werkelijke, actuele en voldoende ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de samenleving betekent.”

2. Onderzoek van het beroep

2.1. Verzoeker voert een enig middel aan dat hij uiteenzet als volgt:

“EERSTE EN ENIG MIDDEL: schending van artikel 33 van de Vluchtelingenconventie, schending van artikel 7 en 74/13 van de Vreemdelingenwet, schending van artikel 3 EVRM, afzonderlijk en in samenhang met artikel 13 EVRM, schending van artikel 8 EVRM, schending van artikel 19, lid 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en van de motiveringsplicht voorzien in artikel 62 van de Vreemdelingenwet en 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur en van de zorgvuldigheidsplicht als beginsel van behoorlijk bestuur.

1. Artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet bepaalt dat "bij het nemen van een beslissing lol verwijdering houdt de minister of zijn gemachtigde rekening met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land. "

Het artikel is de omzetting van artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn dat ook vereist dat de lidstaten rekening moeten houden met het verbod op refoulement.

Artikel 3 EVRM bepaalt: "Niemand mag worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen. "

Artikel 3 EVRM is absoluut en moet worden gerespecteerd bij elke beslissing tot uitwijzing die mogelijk het artikel in gedrang kan brengen, zoals in casu.

De Raad van State besliste dat het niet toetsen aan artikel 3 EVRM bij het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten een schending uitmaakt van artikel 3 EVRM en artikel 7 Vreemdelingenwet (RvS, nr. 239.259, 28 september 2017).

Het bestaan van een reëel gevaar van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling wordt beoordeeld op grond van de omstandigheden waarvan de verwerende partij kennis had, of had moeten hebben, op het ogenblik van de bestreden beslissing (EHRM 4 december 2008, Y t. Rusland, §81; EHRM 20 maart 1991, Cruz Varas e.a. t. Zweden, §§ 75-76; EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah e.a. t. Verenigd Koninkrijk, §107).

Samen gelezen met het recht op een effectief rechtsmiddel vervat in artikel 13 van het EVRM vereist artikel 3 van het EVRM dat verwerende partij een zo nauwkeurig mogelijk onderzoek doet van de gegevens die wijzen op een reëel risico van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling (EHRM 21 januari 2011. M.S.S. t. België en Griekenland, §§293 en 387).

De motiveringsplicht gebiedt verwerende partij hier omtrent motieven op te nemen. Zo stelde het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in EHRM. 11 juli 2000, Jabari t. Turkije, § 50 het volgende:

"Pour la Cour. compte tenu de la nature irréversible du dommage susceptible d'être causé en cas de réalisation du risque de torture ou de mauvais traitements et vu l'importance qu'elle attache à l'article 3. la notion de recours effectif au sens de l'article 13 requiert, d'une part, un examen indépendant et rigoureux de tout grief aux termes duquel il existe des motifs sérieux de croire à l'existence d'un risque réel de traitements contraires à l'article 3 et, d'autre part, la possibilité de faire surseoir à l'exécution de la mesure litigieuse. (...)"

Het Hof bevestigde dit principe in het EHRM, 21 januari 2011, M.S.S. t. België en Griekenland. § 387:

"Tout en reconnaissant qu'il s'agit là d'une évolution qui va dans le sens de l'arrêt Conka précité (§§ 81-83. confirmé par l'arrêt Gebremedhin précité. §§ 66-67), la Cour rappelle qu'il ressort également de la jurisprudence (paragraphe 293 ci-dessus) que le grief d'une personne selon lequel son renvoi vers un pays tiers l'exposerait à des traitements prohibés par l'article 3 de la Convention doit faire l'objet d'un contrôle attentif et rigoureux et que la conformité avec l'article 13 implique, sous réserve d'une certaine marge d'appréciation des Etats, que l'organe compétent puisse examiner le contenu du grief et offrir le redressement approprié. "

Het EHRM heeft reeds geoordeeld dat de verwijdering door een lidstaat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende staat verantwoordelijk kan stellen, wanneer er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat de verzoeker in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM.

In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen. Het EHRM oordeelt dat, om het bestaan van een gevaar van onmenselijke behandelingen na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering van de verzoeker naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de verzoeker.

Het EHRM heeft ook al gesteld dat voor een zinnig en grondig onderzoek in het licht van de artikelen 2 en 3 juncto artikel 13 van het EVRM het land van bestemming duidelijk dient te zijn.

Gelet op het feit dat het bevel om het grondgebied te verlaten de verplichting oplegt om het grondgebied te verlaten én een terugkeerverplichting oplegt dient reeds bij het nemen van een bevel om het grondgebied te verlaten een onderzoek naar artikel 3 van het EVRM te gebeuren.

Uw Raad heeft dit reeds verschillende malen bevestigd, onder meer in een recent arrest van 29 maart 2019, nr. 219226.

Het CG VS heeft gesteld dat verzoekende partij niet naar Irak mag teruggeleid worden omwille van het verbod op refoulement.

Verzoeker geniet met andere woorden onder meer de bescherming van artikel 33 van de Vluchtelingenconventie, het verbod tot uitzetting of terugleiding ("refoulement"):

"1. Geen der Verdragsluitende Staten zal, op welke wijze ook, een vluchteling uitzetten of terugleiden naar de grenzen van een grondgebied waar zijn leven of vrijheid bedreigd zou worden op grond van zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging.

2. Op de voordelen van deze bepaling kan evenwel geen aanspraak worden gemaakt door een vluchteling ten aanzien van wie er ernstige redenen bestaan hem te beschouwen als een gevaar voor de veiligheid van het land waar hij zich bevindt, of die, bij gewijsde veroordeeld wegens een bijzonder ernstig misdrijf een gevaar oplevert voor de gemeenschap van dat land."

Artikel 3 van het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing stelt:

"1. Geen enkele Staat die partij is bij dit Verdrag, mag een persoon uitleveren of terugzenden ("refouleren") naar of uitleveren aan een andere Staat wanneer er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat hij daar gevaar zou lopen te worden onderworpen aan foltering.

2. Bij het vaststellen of zodanige redenen aanwezig zijn, dienen de bevoegde autoriteiten rekening te houden met alle van belang zijnde overwegingen waaronder, waar van toepassing, het bestaan in de betrokken Staat van een samenhangend patroon van grove, flagrante of massale schendingen van mensenrechten. "

Dit blijkt ook duidelijk uit het Terugkeerhandboek van de Europese Commissie dat als bijlage werd gevoegd bij de Aanbeveling (EU) 2017/2338 van de Commissie van 16 november 2017 tot vaststelling van een gemeenschappelijk "terugkeerhandboek" (C72017/6505) - (Hierna: Terugkeerhandboek):

"Het beginsel van non-refoulement, dat erkend wordt in artikel 4, lid 4, onder b) (en is vastgelegd in artikel 3 van het EVRM en artikel 19, lid 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie), is een absoluut recht dat nimmer beperkt mag worden, ook niet als buitenlanders een bedreiging vormen voor de openbare orde of een ernstige misdaad hebben begaan. Dergelijke personen kunnen weliswaar worden uitgesloten van de status van vluchteling of van subsidiaire bescherming, maar mogen niet worden teruggestuurd naar plaatsen waar zij het risico lopen te worden gemarteld of vermoord. " (pagina 19, Terugkeerhandboek)

Verwerende partij erkent dat het CGVS een niet-terugleidingsclausule heeft opgenomen in haar beslissing, en motiveert hierover in de bestreden beslissing als volgt:

U verklaarde met terug te kunnen keren naar Irak omdat u er de doodstraf zou riskeren alsook ten gevolge van de algemene veiligheidssituatie aldaar. Uit de beslissing tot intrekking van uw subsidiaire beschermingsstatus genomen door het CGVS op 06.11.2019 blijkt hoe dan ook dat u noch direct of indirect mag worden teruggeleid naar Irak en dat een verwijderingsmaatregel niet verenigbaar is met de

artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Onderhavige beslissing houdt geen verplichting in terug te keren naar Irak of een regio die u gevaarlijk acht. U dient enkel België te verlaten, uw recht op verblijf wordt immers beëindigd daar uw gedrag een werkelijke, actuele en voldoende ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de samenleving betekent

Deze motivering is echter geenszins afdoende.

Hoewel de bestreden beslissing in de motieven erkent dat een verwijderingsmaatregel niet verenigbaar is met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, hield dit verwerende partij niet tegen om de bestreden beslissing te nemen. Het loutere feit dat in de motieven van deze beslissing wordt aangegeven dat verzoeker niet verplicht is om terug te keren naar Irak, doet geen afbreuk aan het feit dat de bestreden beslissing op zich volstaat als juridische basis voor een verwijdering naar Irak.

Het nemen van een beslissing tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten houdt in dat de rechtstoestand van de betrokken vreemdeling als dusdanig bestaat op het ogenblik dat die beslissing wordt genomen, dat die vreemdeling op dat ogenblik dus geen titel (meer) heeft om op het grondgebied te verblijven zodat hij er onwettig verblijft en dat hij derhalve het grondgebied dient te verlaten. De betrokken vreemdeling is ertoe gehouden de terugkeerverplichting na te leven en het bevel om het grondgebied te verlaten uit te voeren zonder dat verweerder een nieuwe beslissing dient te nemen (zie RvS 9 maart 2020, nr. 247.254).

Verzoeker heeft geen banden met een ander land dan België en Irak.

Met andere woorden: op basis van de bestreden beslissing is een verwijdering naar Irak perfect mogelijk. Dit is het enige land waarmee verzoeker (afgezien België) banden heeft. Hij kan zich niet op een legale wijze begeven naar een ander land.

Het feit dat verwerende partij in de motieven stelt dat een verwijdering naar Irak niet verenigbaar is met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, en dat de beslissing geen verplichting inhoudt om terug te keren naar Irak maar gewoon om België te verlaten (ondanks het feit dat verzoeker met geen enkel ander land banden heeft), volstaat niet als garantie dat verzoeker niet zal worden blootgesteld aan een schending van artikel 3 EVRM. Zolang de bestreden beslissing in het rechtsverkeer aanwezig is, kan deze dienen als fundament voor een verwijdering naar Irak.

Mocht verwerende partij nog willen aanvoeren dat er in casu (nog) geen sprake is van een gedwongen verwijdering, dan wenst verzoeker te wijzen op arrest nr. 247.254 van 9 maart 2020 van de Raad van State: "hieraan wordt geen afbreuk gedaan door de mogelijkheid voor de [verwerende] partij om bij de niet-naleving van het bevel om het grondgebied te verlaten over te gaan tot dwangmaatregelen met het oog op verwijdering in de zin van artikel 1, 7° van de Vreemdelingenwet, zijnde de fysieke verwijdering van het grondgebied. "

Omwille van het bovenstaande schendt de bestreden beslissing artikel 3 EVRM en de zorgvuldigheidsplicht.

2. Voorts vermeldt de bestreden beslissing niet naar waar verzoeker zich moet begeven. De bestemming is echter een fundamenteel onderdeel van een terugkeermaatregel.

Het Hof van Justitie oordeelde in het arrest van 14 mei 2020 in de zaken C 924/19 PPU en C 925/19 PPU dat krachtens artikel 3, punt 4, van richtlijn 2008/115 een terugkeerbesluit "moet worden opgevat als een bestuurlijke of rechterlijke beslissing of handeling waarbij wordt vastgesteld dat het verblijf van een derdelander illegaal is of dit illegaal wordt verklaard en een terugkeerverplichting wordt opgelegd of vastgesteld. Overeenkomstig artikel 3, punt 3, van dezelfde richtlijn wordt de betrokken persoon met deze terugkeerverplichting bevolen om terug te keren naar hetzij zijn land van herkomst, hetzij een land van doorreis, hetzij een ander derde land waarnaar hij vrijwillig besluit terug te keren en waar hij wordt toegelaten (punt 114 van het arrest).

Uit de bewoordingen van artikel 3, punt 4, van richtlijn 2008/115 volgt derhalve dat het opleggen of uitvoeren van een terugkeerverplichting een van de twee elementen vormt waaruit een terugkeerbesluit bestaat, waarbij een dergelijke terugkeerverplichting gelet op punt 3 van dit artikel niet voorstelbaar is zonder dat er een bestemming wordt vastgesteld die een van de in dit punt 3 bedoelde landen moet zijn. (punt 115 van het arrest).

In punt 116 wordt deze bestemming fundamenteel genoemd als onderdeel van het terugkeerbesluit en in punt 118 wordt er uitgelegd dat dit besluit immers pas kan genomen worden conform artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn na een onderzoek naar het risico op refoulement (zie in die zin arresten van 11 december 2014, Boudjlida, C-249/13, EU:C:2014:2431, punt 49, en 8 mei 2018, K. A. e.a. (Gezinshereniging in België), C-82/16, EU:C:2018:308, punt 103) en dat de eerbiediging van het non-refoulement beginsel slechts kan worden beoordeeld met betrekking tot het land waarnaar wordt overwogen de betrokkene te gelasten terug te keren (punt 119 van het arrest).

Verwerende partij kan er dus niet mee volstaan verzoeker te gelasten het Belgische grondgebied te verlaten, of dat van Schemzen, maar is verplicht te verduidelijken wat de bestemming dan moet zijn van verzoeker.

De motieven van de bestreden beslissing zijn dan ook op dat punt fundamenteel gebrekkig, en verwerende partij gaat onzorgvuldig te werk, hetgeen een schending vormt van de zorgvuldigheidsplicht.

3. Tot slot dient schendt de bestreden beslissing artikel 8 EVRM.

Verzoeker bevindt zich in een situatie waarbij hij onmogelijk gevolg kan geven aan een terugkeerbesluit. Hij heeft nergens anders verblijfsrecht en ten opzichte van zijn land van herkomst bestaat er een artikel 3 EVRM risico. Hij is met andere woorden onverwijderbaar.

Artikel 8 EVRM bepaalt:

"1. Een ieder heeft recht op respect voor zijn privéleven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover hij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het knul het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen."

Artikel 8 van het EVRM waarborgt het recht op een gezins- en privéleven. Dit houdt in dat eenieder recht heeft op eerbiediging van zijn privéleven, familie- en gezinsleven. Het privéleven van verzoekster speelt zich volledig hier in België af. Bij de beoordeling of er al dan niet sprake is van een privé- en/ of familie- en gezinsleven dient de Raad zich te plaatsen op het tijdstip waarop de bestreden beslissing is genomen (cf. EHRM 13 februari 2001, Ezzoudhi/Frankrijk, § 25; EHRM 31 oktober 2002, Yildiz/Oostenrijk, § 34; EHRM 15 juli 2003, Mokrani/Frankrijk, § 21).

Artikel 8 van het EVRM definieert het begrip 'familie- en gezinsleven' noch het begrip privéleven. Beide begrippen zijn autonome begrippen, die onafhankelijk van het nationale recht dienen te worden geïnterpreteerd.

De beoordeling of er sprake kan zijn van een familie- en gezinsleven of van een privéleven of van beiden, is een feitenkwestie.

Artikel 8 EVRM beschermt ook het recht om relaties met andere personen te beginnen en te ontwikkelen, en omhelst eveneens aspecten van een persoon zijn sociale identiteit. Het geheel van de sociale banden tussen een vreemdeling en de gemeenschap waarin hij leeft maakt deel uit van het privéleven in de zin van artikel 8 EVRM (EHRM, 23 juni 2008, Maslow/Oostenrijk, §63).

Verzoeker heeft aangegeven dat hij in de twaalf jaar dat hij hier is geïntegreerd is. Verzoeker is gedoemd om in België te blijven zolang hij geen toegang krijgt tot een andere staat.

Het EHRM heeft reeds geoordeeld dat dit een inmenging in het privéleven van een migrant kan uitmaken die een recht op regularisatie of een verblijfstitel opent in het arrest Aristimuno Mendizabal t. Frankrijk van 17 januari 2006, met nr. 51431/99:

"70. Ainsi qu'elle l'a relevé dans la décision sur la recevabilité, la Cour considère que la présente requête se distingue d'affaires telles que Maaouia c. France (déc.), no 39652/98, CEDH 1999-11) ou Mehemi c. France (no 2) (no 53470/99, CEDH 2003-IV), en ce que la violation alléguée de F article 8 provient, non

pas de mesures d'éloignement ou d'expulsion, mais de la situation de précarité et d'incertitude que la requérante a connue pendant une longue période.

71. La requérante expose en effet - et le Gouvernement ne l'a pas démentie sur ce point - que la précarité de son statut et l'incertitude sur son sort ont eu d'importantes conséquences pour elle sur le plan matériel et moral (emplois précaires et disqualifiés, difficultés sociales et financières, impossibilité faute d'un titre de séjour de louer un local et d'exercer l'activité professionnelle pour laquelle elle avait entrepris une formation).

72. La Cour considère que, dans les circonstances de l'espèce, la non délivrance d'un titre de séjour à la requérante pendant une aussi longue période, alors qu'elle résidait déjà régulièrement en France depuis plus de quatorze ans, a incontestablement constitué une ingérence dans sa vie privée et familiale. »

Ook in de zaak B.A.C. t. Griekenland, nr. 11981/15, van 13 oktober 2016, oordeelde het EHRM dat het een deel is van de positieve verplichting onder artikel 8 EVRM om op een effectieve en toegankelijke wijze het privéleven van een migrant te beschermen om de staat van onzekerheid die voortvloeit uit de duur van verblijfsprocedures tot een minimum te beperken. Zie ook Sisojeva en anderen t. Letland, nr. 60654/00, 16 juni 2005, §105-111) waarin het Hof veel belang hecht aan de periode van onzekerheid en precair verblijf die de betrokkenen onnodig kwetsbaar gemaakt in de voorafgaande periode

Om al deze redenen vindt verzoeker dat de bestreden beslissing niet op afdoende en zorgvuldige wijze gemotiveerd is en bovenstaande wettelijke bepalingen schendt”.

2.2.1. Met betrekking tot artikel 3 van het EVRM voert verzoeker aan dat een bevel om het grondgebied te verlaten een terugkeerverplichting bevat en dat bij het nemen van een bevel om het grondgebied te verlaten een onderzoek naar artikel 3 van het EVRM moet plaatsvinden. Verzoeker wijst daarbij onder meer op het Terugkeerhandboek van de Europese Commissie stelt dat artikel 3 van het EVRM een absoluut recht is dat niet kan worden beperkt, ook niet wanneer de betrokken vreemdeling een bedreiging vormt voor de openbare orde of een ernstige misdaad heeft begaan. Dergelijke personen worden uitgesloten van de status van vluchteling of van subsidiaire bescherming, maar mogen niet worden teruggestuurd naar plaatsen waar ze het risico lopen te worden gemarteld of vermoord. In de beslissing tot intrekking en subsidiaire beschermingsstatus genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en staatlozen werd een beslissing tot niet-terugleiding opgenomen.

Hij wijst er op dat hij verklaarde niet te kunnen terugkeren naar Irak omdat hij er de doodstraf zou riskeren ten gevolge zijn veroordeling wegens deelname aan terroristische activiteiten alsook ten gevolge van de algemene veiligheidssituatie. Ook uit de beslissing tot intrekking van de subsidiaire beschermingsstatus van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 6 november 2019 blijkt dat verzoeker niet direct of indirect mag worden teruggelid naar Irak en dat een verwijderingsmaatregel niet verenigbaar is met artikelen 48/3 en 48/4 van de vreemdelingenwet onderhavige beslissing. De beslissing motiveert aldus dat er voor verzoeker geen verplichting is om terug te keren naar Irak of naar een regio die gevaarlijk acht. Verzoeker dient slechts het grondgebied van België of de Schengenregio te verlaten opdat zijn recht op verblijf werd beëindigd omdat zijn gedrag een werkelijke actuele en voldoende ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de samenleving zou inhouden.

Verzoeker betoogt dat hoewel de bestreden beslissing erkent dat een verwijderingsmaatregel niet verenigbaar is met artikelen 48/3 en 48/4 van de vreemdelingenwet, de bestreden beslissing niettemin moet worden beschouwd als een terugkeerverplichting. Het loutere feit dat in de bestreden beslissing wordt aangegeven dat verzoeker niet verplicht is om terug te keren naar Irak doet geen afbreuk aan het feit dat de bestreden beslissing op zich volstaat als juridische basis voor verwijdering naar Irak.

Verzoeker verwijst onder meer naar het arrest van de Raad van State nr. 241.254 van 9 maart 2020 waarin werd geoordeeld dat de afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten tot gevolg heeft dat de betrokken vreemdeling geen titel meer heeft om op het grondgebied te verblijven en dat hij derhalve het grondgebied dient te verlaten. De betrokken vreemdeling is ertoe gehouden de terugkeerverplichting na te leven en het bevel om het grondgebied te verlaten uit te voeren zonder dat de verwerende partij een nieuwe beslissing moet nemen. Verzoeker voert aan dat hij geen andere banden heeft met een ander land dan België of Irak zodat hij zich niet op legale wijze naar een ander land kan begeven. Het enkele feit dat er nog geen gedwongen verwijdering is, doet geen afbreuk gedaan door de mogelijkheid van de verwerende partij om bij niet-naleving van het bevel over te gaan tot dwangmaatregelen met het oog op verwijdering.

2.2.2. De verwerende partij antwoordt in de nota met opmerkingen dat in het bevel om het grondgebied te verlaten duidelijk wordt gesteld dat verzoeker niet naar Irak kan terugkeren. Er werd door de gemachtigde op 14 januari 2021 aan het commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en staatlozen een actualisatie gevraagd van het advies van 19 juni 2018 inzake non-refoulement. Ter terechtzitting verklaart de verwerende partij dat tot op heden nog geen advies werd geformuleerd. Verwerende partij wijst erop dat de bestreden beslissing geen verplichting inhoudt tot terugkeer naar Irak of een regio die hij gevaarlijk acht, maar enkel om België te verlaten. Er is volgens verweerder dan ook geen schending van het non-refoulement beginsel aanwezig. Verder zou verzoeker niet voldoende concreet hebben aangetoond dat er een risico op schending van artikel 3 van het EVRM is.

2.2.3. Artikel 3 van het EVRM bepaalt:

"Niemand mag worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen."

Deze bepaling bekrachtigt een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en de handelingen van het slachtoffer (vaste rechtspraak: zie bv. EHRM 21 januari 2011, *M.S.S./België en Griekenland*, § 218). Het EHRM heeft meermaals geoordeeld dat de verwijdering door een verdragsluitende Staat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende Staat verantwoordelijk kan stellen wanneer er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat een vreemdeling in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM. In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen (zie EHRM 4 december 2008, *Y. v. Rusland*, § 75 en de arresten waarnaar wordt verwezen; EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, *Auad v. Bulgarije*, § 95). Het EHRM heeft tevens geoordeeld dat, om het bestaan van een gevaar van slechte behandelingen na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de betrokken vreemdeling (zie EHRM 4 december 2008, *Y. t. Rusland*, § 78; EHRM 28 februari 2008, *Saad t. Italië*, §§ 128-129 en EHRM 30 oktober 1991, *Vilvarajah en anderen t. Verenigd Koninkrijk*, § 108 in fine).

Hierbij moet er op worden gewezen dat het verbod van foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen absoluut is en dat het geen enkele uitzondering toelaat. Zelfs wanneer de gedragingen van een vreemdeling als onveilig of gevaarlijk beschouwd kunnen worden, mag dit bij verwijderingsbeslissingen geen element vormen in de beoordeling van het risico op een schending van artikel 3 van het EVRM en kan geen afbreuk gedaan worden aan de door dit artikel geboden bescherming (EHRM november 1996, nr. 22414/93, *Chahal t. Verenigd Koninkrijk*, § 80; EHRM 28 februari 2008, nr. 37201/06, *Saadi t. Italië*, § 139). Artikel 3 van het EVRM voorziet dan ook, anders dan het non-refoulementbeginsel zoals neergelegd in artikel 33 van het Vluchtelingenverdrag, in geen enkele uitzondering omwille van gedragingen van de verzoeker. Vaste rechtspraak van het EHRM in dit verband luidt als volgt: *"Article 3 makes no provision for exceptions and no derogation from it is permissible under Article 15, even in the event of a public emergency threatening the life of the nation. As the prohibition of torture and of inhuman and degrading treatment or punishment is absolute, irrespective of the victim's conduct, the nature of any offences allegedly committed by the applicant is therefore irrelevant."* (eigen vertaling: Artikel 3 laat geen ruimte voor uitzonderingen, en geen afwijking ervan is toegelaten onder artikel 15, zelfs in het geval van een algemene noodtoestand die het bestaan van het land bedreigt. Aangezien het verbod op foltering en op onmenselijke en vernederende behandeling of bestraffing absoluut is, ongeacht het gedrag van het slachtoffer, is de aard van enig misdrijf al dan niet begaan door de betrokkene aldus irrelevant.) (vaste rechtspraak: zie o.m. EHRM 11 oktober 2011, *Auad/Bulgarije*, § 96; EHRM 28 februari 2008, *Saadi/Italië*, § 127; EHRM 15 november 1996, *Chahal/Verenigd Koninkrijk*, §§ 79 en 80; EHRM 7 juli 1989, *Soering/Verenigd Koninkrijk*, § 88).

De verplichting die aldus op de bevoegde nationale autoriteiten rust om de betrokken vreemdeling te beschermen tegen een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, wordt voornamelijk ingevuld door het installeren van gepaste procedures die toelaten de risico's te onderzoeken die de vreemdeling zou lopen indien hij wordt verwijderd naar het land van bestemming (EHRM 13 december 2016, *Paposhvili t. België*, § 185; EHRM 23 maart 2016, *F.G. t. Zweden*, § 117; EHRM 4 november 2014, *Tarakhel t. Zwitserland*, § 104; EHRM 13 december 2012, *El-Masri t. Macedonië*, § 182). Indien de betrokken vreemdeling elementen aanbrengt betreffende een reëel gevaar om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM, dan is het aan de nationale overheid om elke

twijfel hieromtrent weg te nemen en om zowel de algemene situatie in een land als de omstandigheden eigen aan het geval van de betrokken vreemdeling te onderwerpen aan een nauwgezet onderzoek (EHRM 13 december 2016, *Paposhvili t. België*, § 187; EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, *Auad v. Bulgarije*, § 99). Wat het onderzoek van de omstandigheden eigen aan het geval van een verzoekende partij betreft, oordeelde het EHRM dat het ingeroepen risico een individueel karakter heeft indien het voldoende concreet en aantoonbaar is (cf. EHRM 21 januari 2011, *M.S.S. t. België en Griekenland*, § 359 *in fine*). Zowel wat de algemene situatie in een land betreft als de omstandigheden eigen aan het geval van de verzoekende partij, moet de verzoekende partij over de materiële mogelijkheid beschikken om te gepasten tijde deze omstandigheden te doen gelden (cf. EHRM 21 januari 2011, *M.S.S. t. België en Griekenland*, § 366).

In zijn beslissing tot intrekking van de subsidiaire beschermingsstatus van 6 november 2019 motiveerde de commissaris-generaal met betrekking tot het risico bij terugkeer naar Irak als volgt:

“U verwijst voorts naar de problemen die u vreest te ondervinden bij terugkeer naar Irak. U stelt voorop de Iraakse autoriteiten te vrezen gezien uw veroordeling voor deelname aan activiteiten van Islamitische Staat. U verwijst hierbij naar de behandeling van terreurverdachten door de Iraakse autoriteiten en vreest bij terugkeer hetzelfde lot van marteling en een veroordeling tot de doodstraf te zullen ondergaan. U legt in dit verband verschillende journalistieke artikels neer waarin deze problematiek wordt besproken (zie stuk 15). Deze elementen werpen echter geen ander licht op de motieven om uw subsidiaire beschermingsstatus in te trekken. Zij worden wel meegenomen in het advies aangaande een eventuele verwijdering van het Belgisch grondgebied (cf. infra).

(...)

Wanneer de Commissaris-generaal van oordeel is dat de subsidiaire beschermingsstatus moet ingetrokken worden omdat de asielzoeker uitgesloten wordt of had moeten zijn in de zin van artikel 55/4, § 1 dient hij een advies te verstrekken over de verenigbaarheid van een verwijderingsmaatregel met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Het CGVS is van oordeel dat u noch direct of indirect mag worden teruggeleid naar Irak. Een verwijderingsmaatregel is niet verenigbaar met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.”

In het arrest nummer 239.570 van 11 augustus 2020 oordeelde de Raad voor Vreemdelingebedwistingen:

“Met het betoog dat in casu onmogelijk kan worden betwist dat een terugleiding naar Irak strijdig zou zijn met het non-refoulementbeginsel, dat hij door de opgelopen veroordeling wegens deelname aan terroristische activiteiten bij effectieve terugleiding naar Irak zal onderworpen worden aan de doodstraf, dat de Iraakse overheid ten gevolge van de veroordeelding absoluut geen genade zal tonen, dat hij aldus een reële vrees heeft ‘op ernstige schade omwille van een ernstige bedreiging van zijn leven of persoon ten gevolge van willekeurig gedrag als een individuele vrees op vervolging’, dat hij slachtoffer zal worden van foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing in zijn land van herkomst of ernstige bedreiging van zijn leven of persoon zal riskeren als gevolg van willekeurig geweld in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict als gevolg van de opgelopen veroordeling in België en dat hij dus onmogelijk kan terugkeren naar Irak, brengt verzoeker in voorliggend verzoekschrift geen argumenten bij die voorgaande appreciatie in een ander daglicht kunnen stellen. De vrees die verzoeker stelt te koesteren in geval van terugkeer naar Irak dan wel het reëel risico op het lijden van ernstige schade dat hij er naar eigen zeggen zou lopen, vermag immers geen ander licht te werpen op de motieven om de aan verzoeker toegekende subsidiaire beschermingsstatus in te trekken, i.e. de vaststelling dat hij veroordeeld werd voor een ernstig misdrijf in de zin van artikel 55/4, §1, eerste lid, c) van de Vreemdelingenwet. Zoals duidelijk blijkt uit de bestreden beslissing, worden deze elementen wel meegenomen in het advies aangaande een eventuele verwijdering van het grondgebied.(...)”

Gelet op deze elementen moet verzoeker worden bijgetreden waar hij meent dat hij in geval van terugkeer naar Irak een ernstig en reëel risico loopt te worden blootgesteld aan foltering of mensonterende behandeling. Hij heeft deze bewering gestaafd met een begin van bewijs door concrete, op zijn persoonlijke situatie betrokken feiten aan te brengen door te verwijzen naar de beslissing van de commissaris-generaal van 6 november 2019. De verwerende partij kan dan ook niet worden gevolgd waar zij in haar nota met opmerkingen opwerpt dat verzoeker niet aannemelijk zou maken dat er sprake is van ernstige en duidelijke redenen om aan te nemen dat zij bij haar terugkeer het slachtoffer zou worden van een in artikel 3 van het EVRM bedoelde handeling.

Nadat verzoekers recht subsidiaire beschermingsstatus werd ingetrokken en het recht op verblijf op 20 november 2020 werd beëindigd, valt verzoeker niet langer onder het toepassingsgebied van Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking) (hierna: de Procedurerichtlijn). Vanaf het moment dat hij overeenkomstig de Procedurerichtlijn niet meer op het grondgebied mogen verblijven, valt verzoeker onder het toepassingsgebied van de Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (hierna: de Terugkeerrichtlijn) (Memorie van toelichting bij het wetsontwerp van 22 juni 2017 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen, (*Parl. St. Kamer*, nr. 54-2548/001, 77-78).

Het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten is een terugkeerbesluit in de zin van artikel 3 van de Terugkeerrichtlijn. Deze bepaling werd omgezet door artikel 1, § 1, van de vreemdelingenwet (*Parl. St. Kamer*, 2011-2012, nr. 53-1825/001, 67, 33-34). Uit de definities van artikel 1, § 1, van de vreemdelingenwet blijkt dat een beslissing tot verwijdering (zijnde een 'terugkeerbesluit' volgens de Terugkeerrichtlijn) op zich niet enkel vaststelt dat een vreemdeling illegaal op het grondgebied verblijft, maar tevens een terugkeerverplichting oplegt (6°). Eveneens blijkt dat de terugkeerverplichting niet naar om het even welk land geldt, maar ofwel naar het land van herkomst of een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale overnameovereenkomsten ofwel naar een derde land waarnaar de betrokken onderdaan besluit vrijwillig terug te keren en waar deze wordt gemachtigd of toegelaten tot het verblijf (5°). Het verbod van verwijdering naar een land waar een vreemdeling een reëel risico loopt op een schending van artikel 3 van het EVRM, houdt tevens een verbod op indirect refoulement in. Dit betekent het verbod om een vreemdeling te verwijderen naar een derde land waar hij een reëel risico loopt om alsnog uitgezet te worden naar het land waar hij het voornoemde reëel risico loopt. Bijgevolg moet ook dit risico op indirect refoulement worden onderzocht (zie onder meer EHRM 15 april 2014, *Asalya/Turkije*, § 111). Het EHRM heeft overigens reeds geoordeeld dat door het gebrek aan een wettelijk kader dat voldoende waarborgen biedt tegen de uitzetting door een derde land naar het land van herkomst, waar de betrokken vreemdeling een reëel risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM, ook de verwijdering naar dit derde land een schending uitmaakt van artikel 3 van het EVRM (EHRM 22 september 2009, *Abdolkhani en Karimnia/Turkije*, §§ 88-89). Nu de bestreden beslissing zich beperkt tot het opleggen van de (algemene) verplichting om het grondgebied van België en dat van de Schengenzone te verlaten, blijkt niet op welke manier de gemachtigde een afdoende onderzoek kan hebben gevoerd in het licht van artikel 3 van het EVRM, te meer gelet op het risico op indirect refoulement. In dit verband wijst de Raad erop dat het EHRM reeds uitdrukkelijk heeft gesteld dat voor een zinnig en grondig onderzoek in het licht van de artikelen 2 en 3 *juncto* artikel 13 van het EVRM, het land van bestemming duidelijk moet zijn. Zo stelt het Hof in een zaak waar het vaststelt in § 113 dat het administratief rechtscollege van Ankara geen rekening heeft gehouden met het persoonlijk risico voor de betrokkene, het volgende: *"the court believes that this deficiency is due, at least to some extent, to the fact that neither the original deportation order nor any subsequent submissions by the Ministry to the domestic courts specified where exactly the applicant would be deported to. Such ambiguity is unacceptable, not only because it exacerbated the applicant's already precarious position, but also because it inevitably hampered any meaningful examination of the risks involved in his deportation, thus rendering the protection afforded under Article 13 illusory."* (EHRM 15 april 2014, *Asalya/Turkije*, § 113) (eigen vertaling: het Hof gelooft dat dit gebrek, minstens tot op zekere hoogte, is te wijten aan het feit dat noch de originele verwijderingsbeslissing noch enige volgende stukken ingediend door het Ministerie bij de nationale rechtbanken verduidelikten naar waar de verzoeker exact zou worden verwijderd. Zulke onduidelijkheid is onaanvaardbaar, niet enkel omdat het de reeds kwetsbare positie van de verzoeker verergert, maar ook omdat het onvermijdelijk een zinvol onderzoek naar de risico's die vervat liggen in de verwijdering verhinderde, en op die manier de bescherming geboden onder artikel 13 illusoir maakt.). De Raad wijst tevens op het arrest "*Auad/Bulgarije*" van 11 oktober 2012. Hierin wijst het EHRM op te nemen maatregelen in het licht van de artikelen 3 en 13 van het EVRM, die onder meer moeten verzekeren dat a) er een mechanisme bestaat dat de bevoegde overheden verplicht om op rigoureuze wijze te onderzoeken, telkens sprake is van een verdedigbare grief in dit verband, welke risico's de betrokken vreemdeling waarschijnlijk zal tegenkomen als gevolg van zijn of haar verwijdering om nationale veiligheidsredenen, omwille van de algemene situatie in het land van bestemming en zijn of haar persoonlijke omstandigheden, b) het land van bestemming altijd is aangeduid in een juridisch bindende akte en een verandering van bestemming aanvechtbaar is, en c) het voormelde mechanisme het mogelijk maakt de vraag te onderzoeken of, als de betrokkene naar een derde land wordt gezonden, deze een

risico kan lopen om van dat land naar het herkomstland te worden gezonden, zonder gepast onderzoek naar het risico op slechte behandeling (§ 139).

In casu blijkt dat de gemachtigde het land van bestemming niet heeft gespecificeerd in de bestreden beslissing en dat het land van bestemming ook niet elders uit het administratief dossier blijkt.

De verwerende partij kan dan ook niet worden bijgetreden waar zij voorhoudt dat de verzoeker niet naar Irak hoeft terug te keren, maar ook naar een ander niet nader gespecificeerd land zou kunnen gaan. De motivering in de bestreden beslissing houdt hier onvoldoende rekening mee, zodat een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel *iuncto* artikel 3 van het EVRM aannemelijk wordt gemaakt. Het middel is in die mate gegrond.

5. Korte debatten

De verzoekende partij heeft een gegrond middel aangevoerd dat leidt tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing. Er is grond om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. De vordering tot schorsing, als *accessorium* van het beroep tot nietigverklaring, is zonder voorwerp. Er dient derhalve geen uitspraak gedaan te worden over de exceptie van onontvankelijkheid van de vordering tot schorsing, opgeworpen door de verwerende partij.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing van de gemachtigde van de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie van 29 juni 2022 van het bevel om het grondgebied te verlaten wordt vernietigd.

Artikel 2

De vordering tot schorsing is zonder voorwerp.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op achttien januari tweeduizend drieëntwintig door:

dhr. C. VERHAERT,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

mevr. A.-M. DE WEERDT,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A.-M. DE WEERDT

C. VERHAERT